

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 15. Vt det nobis Saluator cœlestes, quas petimus aquas donorum. optat vt nos illi cordis aquas offeramus, quod ipse significat sedens & expectans ad puteum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

eum attraxit, egitque ut illos veniret sedulo quæ-
siturus.

XIII. Obijciēs, Pater mi, nihil est in me boni,
Amor Dei nihil virtutis, quomodo me diliger Christus?
solito est Vade: non est eius amor, nostro similia. In
dissimilis nobis, si credimus Angelico Doctore amor
ex aliquo bono nascitur, quod in altero no-
tamus, quo amor in nobis excitatur, quo il-
lum eius boni gratiā diligimus, vnde non ni-
si bonum amamus, & ob id tantum illum dili-
gimus, & tanto ferventiū quanto bonum il-
lod est excellentius. Atamen non est sic in
Deo: diligit non quia res ipsa bona est, sed ut
illam efficiat bonam. Hoc ex Davide canit Ec-
clesia de quolibet iusto: *Amavit eum Dominus*
Et ornavit eum. Primum illum amavit, & inde
ortū est, ut illi dona suæ tribueret misericordiæ,
quibus eum eleganter excoluit, & abundantet
exornavit.

XIV. Mulieris illius recordare fordidissimā de qua
apud Ez. chielem: quæ cum non haberet vi-
de commendanda, imo plura ob quæ merito
reijcenda, illam tamen amavit, & ob hoc in
suam recepit curam, mundo mulietri pretio-
sissimo gemmisque rarissimis adornavit, quibus
non posset Princeps sanguine illustissima cul-
tū adernari. In nobis verò prius res est in se bo-
na, quam amemus: in Deo prius est rem amate:
quam esse bonam, imo potius ob hoc est bona,
quia illam Deus amat: siquidem amore suo il-
lam reddidit bonam, & in ipsa producit bona.
Si Deus non amaret, nisi quod est in se bonum,
quem in orbe, precor, amaret? Amat, non bo-
no illectus, quod res habet, sed illam bonam fa-
ciendo. Illi tuam offero animam, illum roga-
ro, ut illam diligat, non quia bona sit, sed ut eam
reddat bonam: illi dico, Domine animam
meam tibi do, tibi que consigno. Tuas illi offer-
to orationes, licet tepidas, tuas bona opera, licet
imperfecta: quia ut amoris ignem percipias,
quo feruet te recipiendi, mulieris se ostendit ama-
tum, qualem audivimus eum? quā comice illi
blandientem? quā auxiē quærentem? quā pa-
tienter expectantem? quā oppido lassum & ad-
ocam putei reclinatum, fixa acie contuentem?
Sedebat sic supra fontem.

§. 15. *Ut det nobis Saluator celestis, quas pe-
trivus aquas donorum, optat ut nos illi e or-
dis aquas offeramus, quod ipse significat
sedens & expectans ad puteum.*

Sedebat sic supra fontem. Subtiliter expendit
D. Ambros. hunc loquendi modum Evan-
gelicæ: *Sedebat sic supra fontem.* Si ad S.
Scripturæ recurremus volumina, in ijs repe-
rimus, quod sæpe numero Christus hoc se nomine
compellet fontis, quasi sibi proprio, se ipsum in-
scribit: *Fons horiorum, puteus aquarum viventi-
um: que fluunt impetu de Libano.* Quando na-
tus apparuit in mundo; de eo sic præcius rati-
cinatur Zacharias: *Eris fons patens domui David
in ablutionem peccatoris & mensuratiæ.* Ea de cau-
sa seipsum Dominus in illa signavit petra, quæ
gurgites aquarum populo profudit abundantissi-
mos: dum præ sui deficeret, nec haberet aquas
ad aquas confugeret sitim extincturus. Hoc ni-
tatur argumento D. Paulus, ut Christum intitu-
let Petram: *Petra autem erit Christus.* Isaias au-
tem indiscriminatim omnes inuitat, ut aquas
hoc de fonte hauriant vberitimas. *Haurietis aquas
in gaudio de fontibus Salvatoris.* Imo & ipse Do-
minus eodem vate præcone cunctos ad huius a-
quæ fontem inuitat: *Omnes sitientes venite ad a-
guas.* Iam factus homo ipso die Palscharis solem-
nissimo altius omnibus sitientibus acclamat: *Si
quis sitit, veniat ad me, & bibat.* Imo in hoc ip-
so Evangelio (notatote D. Ambros.) seipsum ro-
mine fontis declarat, cum de seipso dicat, quod
vivas habeat aquas; omnibus patientes, qui vo-
luerint illas acceptare.

Ex quibus omnibus inferitur, quod in S. Scri-
ptura frequenter se Christus illo se fontis nomi-
ne manifestet. Hoc præmissis, si Christus fons
est & puteus aquarum viventium, de illo refe-
rente Evangelista, quod *Sedebat sic supra fontem,*
vult indicare, quod fons sedebat supra fontem, &
puteus supra puteum. Nec hoc aliquis negat.
Vult autem in hoc consideremus, quod celestis
fons sederet supra terrenum fontem: & quod di-
vini puteus divinis scaturiens aquis sederet hic
supra terræ puteum, qui tantum aquis redundet
ex illo bullientibus. Quo, quantum comicio,
nobis intimat, quod ille qui divinas deside-
rat aquas, donaque cælestia, oportet se dis-
ponat, ut prior ipse de suo fonte aquas effun-
dat terrenas. Et quicumque consequi exoptata
aquas de fonte hoc Christo Redemptore, oportet a-

Fffff ret a

41
10.
est
de cle-
m
syna
Com. e
4. 15.
I.
Chri-
stus sa-
pe fon-
tis no-
mine
in scri-
bitur.
Zach. 13
1.
1. Cor.
c. 10. 4.
Isa. 42.
Isa. c.
55.
Iona. c.
7.
II.
Myffe-
riū se-
det hic
fons su-
pra fon-
tem.

29 tet aquas offerat Redemptori, de fonte sibi pro-
prio que licet sunt terrenae, & humili fonte sca-
tulentibus, illis tamen mediantibus aquas obti-
nemus diuinas & caelestes, quas Christus no-
bis offert ipse fons diuinus & caelestis.

III.

Dandū Chri-
sto de
nostro
fonte,
ut de
illius
fonte
recipia-
mus.
Prom. c.
12. A.
Mat. 15
Ecl. 1.
16.
Porro si scire expotes quis ille. sit puteus no-
ster, qui tantummodo terrenus est, supra quem
fatigatus sedet captans leuamen fons ille caele-
stis Christus: Salomonem interroga, ille tibi res-
pondebit: *Aqua profunda corba ex ore viri.* Et
non incongrua proprietate fons vocatur cor hu-
manum: siquidem ex illo velut de scaruigine
profilit qui quid cogitas, loqueris, & agit, ipsa
veritate teste. Circa puteum illum, seu supra fon-
tem illum vult sedere Dominus, illum suae diui-
nae subdens voluntati, quocirca Spiritus S. dicit
quod *Posuerit Deus oculos super corda illorum.*
Num igitur exoptas, vt Deus qui est & origo
bonorum omnium caelestium, vbertim in cor-
tuum suarum effundat aquas gargarum? Illi tu
cordis tui profundas aquas, lacrymas, orationes,
ieiunia, elemosinas, & opera bona; & hoc mo-
do tibi caelestium bonorum aquas effundet co-
piosissimas.

VI.

Sub si-
gna ter-
re-
norum
caele-
stia sig-
nantur.
Deut. c.
28. 12.
Olim Deus caelestes suas aquas populo illi ru-
dieri sub simbolo aquarum terrestrium commu-
nicauit, sicut & illis bona caelestia declarabat,
quae promittebat in figura bonorum & diuitia-
rum terrestrium, quibus eum esset cumula-
bat. Ita populo per Moysen exprimebat: *Si au-
dieris vocem Domini Dei tui vt facias atque custo-
dieris omnia mandata eius Ecce. Aperiet Dominus the-
saurum suum optimum caelum, vt tribuat pluiam
terrae in tempore suo, benedictaque cunctis operibus
manuum tuarum.* Hoc vsus est Dominus in io-
nate cum populo illo veteri & rustico, verum-
tamen illis verbis aliud nobis multo sublimius
exponit, & occultius. *Qui reuelata facie glo-
riam Domini speculamur,* inquit Apostolus,
Vnde verbis illis intelligendum est, quod ad
ea alludat, quae terrenis nosseis oculis inspu-
mur.

42

Y.
Quo-
modo
in aere
pluuiam
generat
tur.
Licet autem verum sit, quod de terra vapores
sursum ascendant, qui ibidem in regione aëris
aquam & pluuiam generant abundantem: atta-
men maiori copia vapores illi sursum attolluntur
de mari, quando maris aquae radijs percussae so-
laribus ad supremam efferuntur regionem, & in
aquas resoluntur, quae desuunt sic productae
in pluuiam in ipsum mare. Quid hic mysterij
latet? Fons supra fontem, & puteus supra
puteum. Quid enim caeli, quid nubes sunt,
nisi fontes, nisi putei profundi qui super ma-

re aquas depluunt, quae ibidem generantur ex
vaporibus, qui de ipso mari solum ascende-
runt? Numquid haec considerasti? Igitur in-
tellige eodem modo Deum agere nobiscum.
Quid cor esse nostrum arbitraris, nisi pelega-
tus, de quo vapores ascendunt solis radiorum
ardoribus attracti qui sunt isti vapores: quae
ex illa aquae producantur? Scito: Dei manda-
torum obseruantia, legisque completio. Si quis
diligit me, sermonem meum seruabit. Vnde quocir-
admodum si radij solares in ipsum mare reflex-
stantur, eorum calore, ex ipso mari vapores e-
ualcantur, ita quoque, si cor nostrum calor a-
moris incendat caelestis, diuinorum exurgit
obseruantia mandatorum: *Si audieris vocem Do-
mini Dei tui, vt facias atque custodias omnia man-
data eius, Ecce. Aperiet Dominus thesaurum suum
optimum caelum.* q. d. Aperiet Dominus suorum
omnium thesaurorum depositum: hinc mani-
festè patet id quod nobis Dominus promittit.
Hic in terra posuit Deus thesauros: *Habit ar-
gentum venarum suarum principia, Ecce.* Verum-
tamen illi terreni thesauri tales sunt, vt subdan-
tur putredini, qua consumuntur, & latronibus,
qui eos depraedantur, & infortunijs quibus de-
perduntur, vt ait Christus. Ad hoc aperit Deus
suos caelestes thesauros, aperit eorum deposti-
tum, caelum scilicet: *Vnde dicitur optimum, &
bonum omne caelesti:* vt eo modo terra commu-
nicet aëri uarum pluuiam caelestium. Sub nomine
pluuiam declarantur in S. Scriptura bona caelestia:
*Pluuiam uoluntariam segregabit Deus hereditati
tuae.* Et alio loco: *Dabit uobis pluuiam tempera-
tissimam & serotinam terra. Quae haec est pluuiam?*
Aqua illa, quae de vaporibus ascendentibus de
mari producantur. Modò uidebitur fons supra
fontem, & puteus, circa puteum, & quod tem-
poribus accidit Eliae capietur.

S. refert Historia, quod in diebus Eliae coe-
lum instat tepis clausum obtinerit, vt toto
triennio & semestri nec pluuiam gutta decide-
rit, nec terra vel parum aquae obtinuerit qua
saltem humectaretur, totaque marida exarere-
rit, velut igne combusta. Fontes emarcescerant,
fluminum torrentes aruerant, & cuncta uicua
pra nimia siccitate tabescebant, uique
quorum uita & esse ita ab aquis dependet cae-
lestibus, vt illis deficientibus, oporteat omnia
interire. Motus hac extrema uates Eliae
necessitate, Deum deprecatur, expetit seme-
dium, illius succurrat clemens ariditati, plu-
uiam demittat optatissimam, uidebatur au-
tem suas Deus aures occlusisse. Desinat igitur
proph-

propheta discipulum suum, et versus mare pro-
 spectat, & videt, num noceret aliquid futura plu-
 via vestigium. Exit Dominus præceptum impletur-
 rus, & curiosâ spectat attentione. quidquid per-
 vastissimum posset oculis suis mare decipere, de-
 mum adhibita omni diligentia, reversus, se nihil
 videre protestatur. Secundo & tertio redit, nec
 quidquam apparet. Septimo revertitur, & iam
 pro ultima conclusione, nubeculam videt de ma-
 ris ascendente, & totus gaudio perfusus recurrit
 festinus ad Eliam boni nuntij baiulus. Illum pro-
 cinus propheta regi remittit Achab, ut illi dicat:
Ascende, comedet & bibet, quia fontis multi pluvia
 Confestim autem cataractæ cœli aperte sunt,
 & imber decidit adeo copiosus, ut pro tei neces-
 sitate terra superfluentem irrigaretur: sit Deus
 benedictus. Altum profectò mysterium: nec enim
 pluvie spes est vlla aut vestigium de cœli fontis
 bus aquam obtinenti salutiferam, nisi prius illo
 vapore ascendente: qui de fonte, seu maris pu-
 teo generatur.
 Quid mysterij? Scite charissimi: vobis Deus
 aperte loquitur: quod si cœlestes aumbias
 aquas divinis illis cœli fontibus de vestro debent
 manare fonte, seu puteo cordis: primo vapores as-
 cendere, fructum in cœlum, ut ipse vobis pluvias
 demittat cœlestium donorum optatissimas, quas
 à Deo postulatis. Oportet de vestro procedant
 eode, & ad Deum ascendant, lacrymar veræ
 que poenitentiz singulis, actus charitatis ser-
 ventissimi, orationes, mortificationes, elemosynæ:
 istis etenim de hoc puteo vaporibus sursum as-
 cendentibus, ne dubites omnino, de fontibus
 perennes Deus donorum suorum aquas effundet
 copiosissimas.
 Oculos tuos in Publicanum conijce, qui velut
 exanimis ad Divinam aspirabat misericordiam,
 quam tam instantè à Deo postulabat, & velut
 cœlestem divinam hæc aquam vobis omnibus ex-
 petebat, quam Deus de perennis mitteret suæ
 fonte benignitatis: Severè & repetito lapsis ver-
 bere petens suum percutiebat, & pio impetu va-
 pores veræ contritionis densissimos eliciebat. Deu
 deprecabatur: *Deus propitius esto mihi peccatori.*
 Viden illam? Secundum fidem igitur & men-
 suam occurrit illi cœlum aqua cœlesti gratiæ ju-
 stificantis irrigatum: *Descendis* (inquit Christus)
in fontem in domum suam. Hinc nullo negotio
 accipietur illud regis & vatis David, ubi provocat
 animam suam, ut se in Dei laudes gratiorel-
 fundat: *Benedic anima mea Domino, quia noli*
obliscere omnes retributiones eius. Quid signant re-
 tributiones. Vocantur retributiones: quando illi

qui nobis quidpiam dedit, illud cum æqualitate
 recepti reddimus, & hoc præcipue dicimus cam-
 bium seu permutationem. Numquid igitur, ser-
 vian id quod nobis Deus liberaliter concedit, ali-
 cuius est retributio, quod proes Divina ob-
 tulimus maiestati? *Quis prior dedit illi? Quar-*
tie Apostolus: si iustus fueris quid dabis ei? Num
aliquid Deo tribuis, ut sit iustus? Indubium est,
quod homo ex messe sua dare nihil possit, nec
virtute naturalium aliquid Deo tribuere,
quod æqualeat illi, quod de manibus eius re-
cipit divinis ac liberalibus, imo potius longe
præcellunt Dei dona bonis nostris operibus in
tanto gradu, ut ea ratione de ijs omnibus dicatur,
quod ea nobis Deus det gratuito: Siquidem
nihil Deo dare possumus, quod illum obliget,
ad sua nobis divina dona impertendum: Non sunt
condigna passiones huius temporis ad futuram glo-
riam quæ reuelabitur in nobis. Et multo grauior
 est nostris operibus ad divinam gratiam in-
 dignitas, quam liberaliter & gratuito divina
 nobis concedit maiestas, nec potest illa cadere
 sub meritum.
 Si igitur hoc ita sit, qua ratione dona cœle-
 stia nobis à Deo concessa vocat David retribu-
 tiones? Scilicet, quia hoc vult illi tribuimus,
 quod in nostra est potestate, ut Deus id nobis
 quod petimus, de cœlo largiatur, Davidi
 suum non remisit clemens peccatum, nec il-
 lum recipi in gratiam, nisi postquam dixerat:
Pœccavi Domino. Ut autem hoc claris innotescat,
 nobis hodie proponitur Christus, qui fons est di-
 vinus ac cœlestis, sedens supra fontem terrenum,
 quia tuo Saluator proximus est cordi, velut in
 illud reclinatus, exoptans ut tu ex illo sibi propi-
 nes aquas, ut tibi cœlestes refundat aquas,
 quas tantopere desideras. Non illas à te requirit,
 vel carum indigus, sicut nec cœlum vapores ex-
 postulat de terra, ut sibi beneficiat, & in suum
 commodum; nequaquam, sed ut terra bene-
 faciat, illi pluvias aquasque refundens vberni-
 mas. Et in tui salutem aquas cordis tui Saluator
 exoptat: illo namque modo tibi cœlestes vult
 impetui.

§. 16. Da mihi bibere. Christus ab hac petit
 muliere ut illi det: hæc enim eius est con-
 suetudo.

Hæc est illa amasia quæ noster ambit Oseas,
 & amore cuius exardescit: *Veni igitur mu-*
lier de Samaria &c. Fixis oculis precus ille
 divinus

X.
 Dei
 dona
 eum di-
 cantur
 retri-
 butio-
 nes.
 Rom. c.
 11. 33.
 Rom.
 c. 8. 18.
 1. Reg.
 c. 12. 3.
 43. 43